

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

4. ROČNÍK

2017/2018

ZADÁNÍ a ŘEŠENÍ

2. série

termín odevzdání: 31. 12. 2017

Návod na odevzdání: Přihlaste se do ISu, dle instrukcí v registraci. Po levé straně naleznete záložku „Student“. V ní budete schopni najít záložku „studijní materiály“ a v ní složku „odevzdávací“. Po jejím otevření už uvidíte složku s číslem série a v ní složky s označením čísla příkladu. Vkládejte tedy každý příklad zvlášť do příslušné složky. **Důležité:** Prosím uvádějte u příkladu hlavičku – jméno, škola, třída, číslo série a číslo příkladu. Vzor řešení naleznete zde (https://is.muni.cz/do/econ/soubory/aktivita/sem/Vzor_reseni.pdf), tak jej prosím dodržujte.

Jirka je v maturitním ročníku a začíná se pomalu chystat na přijímací zkoušky na vysokou školu, oborů existuje široká řada, ale chtěl by zůstat v Brně a zajímá ho hlavně ekonomický svět.

Příklad 1

Jirka se chce přihlásit na polovinu (výsledkem je liché číslo) bakalářských jednooborových studií na ESF MU. Zjistil ale, že za každou přihlášku se platí, a musí si na ně tedy vydělat. Chce si najít nějakou brigádu, tak se podíval na internet a našel tři možnosti. Informace o nich si vypsál.

- 1) Sekání dříví – přímo u Jirky ve vesnici, 70 Kč/h, pouze o víkendech, 4 h denně, nástup od 6. 1. 2018
- 2) Venčení psů – ve vedlejší vesnici, jednosměrná jízdenka 16 Kč, 80 Kč/h, pouze ve všední dny, 3 h denně, nástup od 10. 1. 2018
- 3) Fastfood – ve městě, jednosměrná jízdenka 50 Kč, 90 Kč/h, bude chodit v po a pá na 6h směny, nástup od 12. 1. 2018

Pro kterou brigádu se rozhodne, pokud jediným kritériem je to, kde vydělá dostatečnou částku na přihlášky nejdříve. Daně apod. zanedbejte, vycházejte pouze z informací zadaných v příkladu.

Nejprve je potřeba zjistit, kolik je na ESF MU bakalářských jednooborových studií. Jejich přehled je dostupný např. na <https://www.muni.cz/bakalarske-a-magisterske-obory/ekonomicko-spravni-fakulta>. Některé obory lze studovat pouze prezenčně, některé pouze kombinovaně a některé oběma způsoby. Celkem je oborů deset, a to Ekonomie (P), Finance (P+K), Finance a právo (P), Hospodářská politika (P), Podniková ekonomika a management (P+K), Podniková informatika (P), Regionální rozvoj a cestovní ruch (P+K), Regionální rozvoj a správa (P+K), Veřejná ekonomika a správa (P+K) a Ekonomika a řízení nestátních neziskových organizací (K).

Jirka se chce přihlásit na polovinu z nich, tedy na pět. Jedna přihláška na ESF MU stojí 400 Kč, celkem tedy potřebuje 2000 Kč.

Dále zjistíme, kolik peněz vydělá Jirka za jednu směnu u každé z brigád:

- 1) Sekání dříví – v sobotu a v neděli 280 Kč
- 2) Venčení psů – pondělí až pátek 240 Kč – 32 Kč za jízdenky = 208 Kč
- 3) Fastfood – v pondělí a v pátek 540 Kč – 100 Kč za jízdenky = 440 Kč

Potřebnou částku ve výši 2000 Kč si tedy Jirka sekáním dříví vydělá 8 směnami, venčením psů 10 směnami a ve fastfoodu 5 směnami.

Sekat dříví začíná 6.1., a to pouze o víkendech, tedy v sobotu a neděli. V tomto případě jsou směny 6., 7., 13., 14., 20., 21., 27. a poslední **28.1.**

Venčit psy začíná 10.1., a to pouze ve všední dny, tedy v pondělí až pátek. V tomto případě jsou směny 10., 11., 12., 15., 16., 17., 18., 19., 22. a poslední **23.1.**

Fastfood začíná 12.1., a to pouze v pondělí a pátek. V tomto případě jsou směny 12., 15., 19., 22. a poslední **26.1.**

Jirka si vybere venčení psů.

I když si Jirka spočítal jednotlivé možnosti, nejlepší nabídka nakonec přišla od vlastního dědy, který má truhlářství a který Jirkovi nabídl možnost pracovat u něj.

Příklad 2

Před Jirkou stálo rozhodnutí, jak vyřeší formální náležitosti svého pracovního závazku.

- 1) Na základě jakých smluv může Lukáš u dědečka v dílně pracovat?
- 2) Jirka se rozhoduje mezi Dohodou o provedení práce a Dohodou o pracovní činnosti. Napište tři výhody ke každé z nich.
- 3) Jaké budou u těchto dvou druhů smluv výše odvodů pojistného na sociální zabezpečení, státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění? Jaké bude platit daně (výši a druh daně)?

Řešení:

- 1) Pracovní poměr (pracovněprávní vztah) na základě zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce § 30-73a (PPV)
- 2) Jirka se rozhoduje mezi Dohodou o provedení práce a Dohodou o pracovní činnosti. Napište tři výhody ke každé z nich.
 - a. Dohoda o provedení práce
 - i. Flexibilita rozložení 300 hodinového limitu u jednoho zaměstnavatele za rok.
 - ii. Pokud příjem z dohody o provedení práce nepřesáhne 10 000 Kč za měsíc, není odváděno pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti ani pojistné na veřejné zdravotní.
 - iii. Má-li zaměstnanec podle dohody o provedení práce vykonat pracovní úkol v místě mimo obec bydliště, má právo na cestovní náhrady, bylo-li jejich poskytnutí sjednáno, i když není sjednáno místo pravidelného pracoviště.
 - b. 2. Dohoda o pracovní činnosti
 - i. Možnost vykonávat práci až v rozsahu nepřekračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.
 - ii. V dohodě o pracovní činnosti musí být uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá.
 - iii. U dohodě o pracovní činnosti se z příjmů do 2500 Kč za měsíc (pokud je zaměstnáním malého rozsahu) se neplatí pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti ani pojistné na veřejné zdravotní.
 - iv. Zaměstnanec činný na základě dohody o pracovní činnosti může mít za určitých podmínek právo na jiné důležité osobní překážky v práci a na dovolenou.
- 3) Při platbě zdravotní pojištění je třeba mít na paměti, že studenti patří do státní kategorie pojištěnců, nemusí tedy odvádět z minimálního vyměřovacího základu, ale postačí odvod ze skutečně vyplacených započitatelných příjmů.

U DoPP z příjmů do (včetně) 10 000 neplatí pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti ani pojistné na veřejné zdravotní pojištění a při podepsaném Prohlášení lze z vypočtené 15 % zálohové daně uplatnit slevu na poplatníka (odvedená

daň z příjmů do 10 000 je pak 0 Kč), při nepodepsaném Prohlášení se sráží srážková daň 15 %.

U DoPP z příjmů nad 10 000 se platí pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti i pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Při podepsaném Prohlášení lze z vypočtenou 15 % zálohovou daň snížit o slevu na poplatníka, při nepodepsaném Prohlášení se sráží srážková daň 15 %.

U DoPč se z příjmů do (včetně) 2 500 (pokud je zaměstnáním malého rozsahu) neplatí pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti ani pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Odvádí se jen 15 % zálohová daň, s podepsaným Prohlášením lze uplatnit slevu na poplatníka.

U DoPč s příjmy 2 500 nebo vyššími se platí pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a také pojistné na veřejné zdravotní pojištění a vždy 15 % zálohová dan, s podepsaným Prohlášením lze opět uplatnit slevu na poplatníka. Z odvodů na OSSZ pak vyplývají i nějaká plnění.

Jirka u dědy začal skutečně pracovat a seznámil se se všemi kolegy, které děda rovněž zaměstnával. Jirka chtěl dědovi ukázat, že už má nějaké znalosti z ekonomie, a proto mu spočítal, zda se mu všichni pomocníci vyplatí.

Příklad 3

Děda truhlář ve své dílně zaměstnává i pomocníky – truhlářské učně. Pokud by zaměstnal jen jednoho učně, zvládne učeň za měsíc udělat 10 skříní. Dva učni by zvládli za měsíc vyrobit 18 skříní, tři učni 25 skříní, čtyři 30 skříní a pět 32 skříní. Přijetí šestého učně by neznamenovalo žádné další vyrobené skříně.

Náklady na jednu skříň (kromě mzdy učňů) vyjdou na 6 000 Kč, děda skříně prodává za 10 000 Kč za kus. Zaměstnancům platí děda měsíčně 25 000 Kč.

- 1) Jaká je mezní produktivita prvního, druhého, ..., šestého učně?
- 2) Jaké jsou celkové příjmy a celkové náklady (na skříně i na mzdy zaměstnanců) při přijetí jednoho, dvou, ... šesti učňů?
- 3) Kolik zaměstnanců by měl děda přijmout, pokud chce při svém podnikání maximalizovat zisk? Jakého zisku by v tu chvíli dosáhl?
- 4) Uveďte alespoň jeden důvod, proč by mohla být produktivita dalších přijatých zaměstnanců nižší než prvního zaměstnaného.

Řešení:

- a) Jaká je **mezní** produktivita prvního, druhého, ..., šestého učně?
- b) Jaké jsou celkové příjmy a celkové náklady (na skříně i na mzdy zaměstnanců) při přijetí jednoho, dvou, ... šesti učňů?

Počet zaměstnanců	Celkem vyrobených skříní	Mezní produktivita	Náklady na skříně	Mzdové náklady	Celkové náklady	Celkové příjmy	Zisk
1	10	10	60000	25000	85000	100000	15000
2	18	8	108000	50000	158000	180000	22000
3	25	7	150000	75000	225000	250000	25000
4	30	5	180000	100000	280000	300000	20000
5	32	2	192000	125000	317000	320000	3000
6	32	0	192000	150000	342000	320000	-22000

c) Kolik zaměstnanců by měl děda přijmout, pokud chce při svém podnikání maximalizovat zisk? Jakého zisku by v tu chvíli dosáhl?

Viz tabulka. Děda by měl přijmout tři zaměstnance. Dosáhne tak zisku 25 000 Kč.

d) Uveďte alespoň jeden důvod, proč by mohla být efektivita dalších přijatých zaměstnanců nižší než prvního zaměstnaného.

Např. když děda přijímá zaměstnance, nejprve přijme ze všech kandidátů toho nejschopnějšího. Pokud ovšem zaměstnanců potřebuje více, musí už přijímat i méně schopné lidi, proto mu každý další zaměstnanec přináší méně peněz. Dalším důvodem může být, že čím více zaměstnanců v dílně bude, tím více si budou zavazet. Také vzhledem k fixnímu počtu strojů, které děda v dílně má, budou muset při větším počtu učňů dlouho čekat na to, až bude stroj volný, a proto bude jejich efektivita klesat.

Jirka tedy začal pracovat, napadlo ho, že by si měl z vydělaných peněz něco začít šetřit na pozdější spotřebu. Na trhu lze najít mnoho produktů, které si Jirka může založit a pomocí nichž peníze zhodnocovat, který z nich je pro něj ale nejlepší?

Příklad 4

Jirka viděl reklamu na doplňkové penzijní spoření s vysokým úrokem, a tak si zjistil bližší informace.

- Jak se produkt jmenoval za starých podmínek a kdy došlo ke změně názvu?
- V jakém věku může Jirka založit doplňkové penzijní spoření (DPS)?
- Napiš tři výhody DPS.
- Je produkt vhodný pro mladého člověka, který chce šetřit například na koupi auta?
- Kdy lze peníze vybrat? Kdy lze produkt zrušit?
- Komu byste tento produkt doporučili (jaké věkové skupině)?
- Jaké zhodnocení produkt nabízí a jaká je zde státní podpora?
- Jaký produkt by sis na krátkodobé (2 – 3 roky) spoření vybral ty? Proč?

a) Penzijní připojištění, ke změně názvu došlo od 1.1.2013 (Zákon 427/2011 Sb. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>)

- b) Lze založit již od narození dítěte (zákonný zástupce).
- c) Státní příspěvek, daňové úlevy, volba investiční strategie, zákonem omezené náklady, možnost předdůchodu.
- d) Není, protože peníze jsou vázány do 60 let věku a je to dlouhodobý produkt.
- e) Peníze lze vybrat v 18 letech věku (třetina), v 60 letech věku. Zrušit lze již po 24 měsících příspěvcích, ale musí vrátet státní příspěvky.
- f) Starším lidem (nad 50 let věku) peníze nebudou vázány tak dlouho, projeví se výrazněji státní příspěvky. Vhodné i pro lidi v důchodovém věku (nad 60 let), kdy je produkt vázán jen na 5 let.
- g) Zhodnocení je u transformovaných fondů kolem 1 %, u dynamičtějších strategií i kolem 6 - 10 % ročně - lze najít na webových stránkách jednotlivých penzijních společností. Státní příspěvek je minimální na 300 Kč (90 Kč od státu) a maximální na 1 000 Kč (230 Kč od státu).

Je-li výše měsíčního příspěvku účastníka

- 300 až 999 Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku částku 90 Kč a 20 % z částky přesahující 300 Kč,
 - 1000 a více Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku částku 230 Kč.
- h) Na krátkodobé spoření (rezervu) by měl sloužit spořicí nebo termínovaný účet, zhodnocení ale není aktuálně nijak velké, lze počítat se zhodnocením jen kolem 0,5 - 1,5 % ročně.

Jirka si nakonec doplňkové penzijní spoření neuzavřel, protože zjistil, že pro něj aktuálně není vhodné a využije ho až před důchodovým věkem, případně v situaci, kdy mu bude přispívat budoucí zaměstnavatel. V dědově dílně šlo zatím vše dobře a práce ho bavila. Ale...

Příklad 5

Při práci v truhlářství se může stát cokoliv - rozbít náčiní, poničit výrobek atd. V případě takovéto události bude muset Jirka škodu zaplatit. Aby nemusel platit ze svého, rozhodl se sjednat si pojistný produkt k tomu určený.

- 1) O jaký produkt se jedná? (přesný název)
- 2) Zaměstnanci si tento produkt sjednávají kvůli „povinnostem zaměstnance k náhradě škody“. Jak je obecná povinnost nahradit škodu definována v zákoníku práce? (Uveďte číslo zákona a paragraf)
- 3) Jirka se rozhodl sjednat pojištění u České pojišťovny. Jaká volitelná připojištění Česká pojišťovna nabízí?
- 4) Jaké bude Jirkovo roční pojistné za toto pojištění u České pojišťovny, jestliže pracuje jako truhlář, limit plnění je ve výši 50 000 Kč a spoluúčast ve výši 10 %? Jirka při výkonu povolání neřídí dopravní prostředek.

Při práci v truhlářství se může stát cokoliv - rozbít náčiní, poničit výrobek atd. V případě takovéto události bude muset Jirka škodu zaplatit. Aby nemusel platit ze svého, rozhodl se sjednat si pojistný produkt k tomu určený.

- 1) O jaký produkt se jedná? (přesný název)

Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání (zaměstnanec), tzv. pojištění na blbost

Zdroj: <https://www.epojisteni.cz/pojisteni-odpovednosti-zamestnance-pojisteni-na-blbost/>

- 2) Zaměstnanci si tento produkt sjednávají, kvůli „povinnostem zaměstnance k náhradě škody“. Jak je obecná povinnost nahradit škodu definována v zákoníku práce? (Uveďte i přesný zákon a paragraf)

Dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce § 250:

(1) Zaměstnanec je povinen nahradit zaměstnavateli škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, povinnost zaměstnance nahradit škodu se poměrně omezí.

(3) Zaměstnavatel je povinen prokázat zavinění zaměstnance, s výjimkou případů uvedených v § 252 a 255.

Zdroj: ČESKO. § 250 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 12. 11. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262#p250>

- 3) Jirka se rozhodl sjednat pojištění u České pojišťovny. Jaká volitelná připojištění Česká pojišťovna nabízí?

1 Připojištění s řízením – skupina B

a) Vztahuje se na povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou zaměstnavateli zaviněným porušením pracovních povinností podle příslušného právního předpisu dle vymezení v čl. 17 bodu 1 této části pojistných podmínek, a to v souvislosti s řízením dopravního prostředku v rozsahu řídicího oprávnění skupiny B v souladu s vymezením dle zákona o silničním provozu, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řídicích průkazech a jiných pozdějších předpisů.

b) Vztahuje se pouze na řízení dopravních prostředků svěřených pojištěnému zaměstnavatelem v souladu s právními předpisy uvedenými v čl. 17 bodu 1 této části pojistných podmínek.

2 Připojištění s řízením – všechny skupiny

a) Vztahuje se na povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou zaměstnavateli zaviněným porušením pracovních povinností podle příslušného právního předpisu dle vymezení v čl. 17 bodu 1 této části pojistných podmínek, a to v souvislosti s řízením dopravních prostředků a obsluhou pracovních strojů, k jejichž obsluze vyžadují právní předpisy zvláštní osvědčení kvalifikace ve formě průkazu obsluhy příslušného zařízení.

b) Vztahuje se pouze na řízení a obsluhu dopravních prostředků nebo pracovních strojů svěřených pojištěnému zaměstnavatelem v souladu s právními předpisy uvedenými v čl. 17 bodu 1 této části pojistných podmínek.

3 Připojištění ztráta svěřených věcí

a) Vztahuje se na povinnost pojištěného nahradit škodu způsobenou zaměstnavateli ztrátou svěřených věcí, tj. nástrojů, ochranných pracovních prostředků a jiných podobných věcí, které zaměstnavatel zaměstnanci svěřil ve smyslu ustanovení příslušných pracovních právních předpisů uvedených v čl. 17 bodu 1 této části pojistných podmínek.

b) Za svěřenou věc se pro účely tohoto připojištění považuje i pokutový blok svěřený pojištěnému zaměstnavatelem, který je zároveň orgánem veřejné správy.

4 Připojištění pokuty a penále

a) Vztahuje se na povinnost pojištěného nahradit škodu způsobenou zaměstnavateli uložením pokuty nebo penále na základě pravomocného rozhodnutí správního orgánu.

b) Nevztahuje se na pokuty uložené správním orgánem za přestupky spáchané při provozu na pozemních komunikacích nebo v souvislosti s ním.

c) Vztahuje se i na pokuty nebo penále uložené zaměstnavateli pojištěného na základě pravomocného rozhodnutí správního orgánu v důsledku prodlení

Zdroj:https://www.ceskapojistovna.cz/documents/10262/49998/pojisteni_odpovednosti_z_vykonu.pdf

- 4) Kolik Franta zaplatí za roční pojistné za pojištění odpovědnosti z výkonu povolání u České pojišťovny, jestliže pracuje jako truhlář, limit plnění je ve výši 50 000 Kč a spoluúčast ve výši 10 %? Franta při výkonu povolání neřídí dopravní prostředek.

Základní pojistné **504 Kč**

On-line sleva / obchodní sleva **25 Kč**

Výsledné pojistné **479 Kč**

Zdroj: <https://online.ceskapojistovna.cz/pojisteni-odpovednosti-z-povolani?vstup>

Jirka opět zjistil mnoho zajímavých a důležitých pojmů, se kterými se může setkat v běžném životě, a nyní již bude vědět alespoň jejich základní význam. Pokud i tobě pomohly, napiš nám o tom. Zároveň nám, prosím, napiš zpětnou vazbu na tuto druhou sérii SEMu a seřaď příklady od pro tebe nejvíce zajímavého po nejméně zajímavý.

Připomínáme, že na odevzdání máte čas do 31. 12. 2017 včetně a že vyžadujeme odevzdávání přesně podle informací uvedených na webu (<http://www.econ.muni.cz/uchazeci-o-studium/proc-studovat-na-esf/projekty-pro-studenty-strednich-skol/seminar-ekonomickych-mozku/informace>).

Přejeme při řešení hodně štěstí a těšíme se na tvé odpovědi i účast v další sérii.

Tým SEM.